

POSTANOWIENIE

Dnia 26 czerwca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Demendecki

w sprawie ze skargi M. J.

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki
w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym w Katowicach w sprawie o sygn.
I ACz 406/22,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 26 czerwca 2024 r.,

- 1. odrzuca wniosek o wyłączenie sędziów Sądu Najwyższego;**
- 2. oddala wniosek o zawieszenie postępowania;**
- 3. odrzuca skargę;**
- 4. umarza postępowania wywołane wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych.**

UZASADNIENIE

Pismem z 2 kwietnia 2024 r. (data prezentaty Sądu Apelacyjnego w Katowicach) M. J. (dalej: „skarżący”), reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika, złożył skargę na przewlekłość postępowania przed Sądem Apelacyjnym w Katowicach, sygn. akt I ACz 406/22 w zakresie nie nadania biegu wnioskowi o uzasadnienie postanowienia z dnia 17 września 2023 r.

Skarżący wniósł o stwierdzenie przewlekłości postępowania oraz zasądzenie od organu na rzecz strony kwoty jaką sąd procedując w sprawie skargi uzna za

uzasadnioną w celach prewencyjnych, lecz nie mniej niż 6 000 zł tytułem przewlekłości postępowania oraz kosztów zastępstwa prawnego w niniejszym postępowaniu z tytułu jego ustanowienia. Nadto skarżący wniósł o zwolnienie od kosztów sądowych, a także złożył wniosek w trybie art. 49 k.p.c. o wyłączenie imiennie wskazanych sędziów Sądu Najwyższego, a także wniosek o zawieszenie postępowania do czasu rozpoznania przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej pytań prejudycjalnych skierowanych przez Sąd Rejonowy Katowice-Wschód w Katowicach w sprawie VII GCo 439/23.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o wyłączenie sędziów Sądu Najwyższego został złożony w treści skargi, a zatem jeszcze przed wyznaczeniem składu orzekającego w niniejszym postępowaniu ze skargi na przewlekłość postępowania. W związku z powyższym wskazać należy, że zgodnie z uchwałą składu siedmiu Sędziów Sądu Najwyższego z 26 lipca 2019 r., I NOZP 1/19, wniosek o wyłączenie sędziego niewyznaczonego do rozpoznania sprawy jest niedopuszczalny, przy czym sędzia objęty takim wnioskiem może zasiadać w składzie sądu rozpoznającego wniosek. Zważyć również należy, że zgodnie z obowiązującym od 1 lipca 2023 r. art. 53¹ § 1 pkt 3 k.p.c. niedopuszczalny jest wniosek o wyłączenie sędziego niebędącego członkiem składu orzekającego. W konsekwencji wniosek taki podlega odrzuceniu jako niedopuszczalny.

Odnosnie do wniosku o zawieszenie postępowania podlega on oddaleniu, bowiem skierowanie do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej przez Sąd Rejonowy Katowice-Wschód w Katowicach pytań prejudycjalnych w sprawie VII GCo 439/23 nie dotyczy postępowania w niniejszej sprawie.

Przepis art. 3 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz.U. 2018, poz. 75, dalej: „ustawa o skardze na przewlekłość”) zawiera zamknięty katalog postępowań, w których określonym podmiotom przysługuje uprawnienie do wniesienia skargi na przewlekłość (por.

postanowienia Sądu Najwyższego z: 29 listopada 2018 r., I NSP 39/18; 6 grudnia 2011 r., KSP 11/11; 29 października 2009 r., KSP 18/09). Zgodnie z jego treścią Uprawnionym do wniesienia skargi jest: 1) w postępowaniu w sprawach o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe - strona; 2) w postępowaniu w sprawach o wykroczenia – strona; 3) w postępowaniu w przedmiocie odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary - strona lub wnioskodawca; 4) w postępowaniu karnym - strona oraz pokrzywdzony, nawet jeśli nie jest stroną; 5) w postępowaniu cywilnym - strona, interwenient uboczny i uczestnik postępowania; 6) w postępowaniu sądowo-administracyjnym - skarżący oraz uczestnik postępowania na prawach strony; 7) w postępowaniu egzekucyjnym oraz w innym postępowaniu dotyczącym wykonania orzeczenia sądowego - strona oraz inna osoba realizująca swoje uprawnienia w tym postępowaniu.

Wobec powyższego, przepisy ustawy o skardze na przewlekłość nie przewidują możliwości wniesienia skargi na przewlekłość w postępowaniu wypadkowym. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego taka skarga podlega odrzuceniu jako niedopuszczalna (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 12 marca 2019 r., I NSP 100/18; 1 marca 2018 r., III SPP 10/18; z 13 listopada 2014 r., III SPP 227/14).

W niniejszej sprawie skarga wniesiona przez M. J. dotyczy postępowania z wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia postanowienia wydanego przez Sąd Apelacyjny w Katowicach w dniu 28 sierpnia 2023 r. Powyższe prowadzi do wniosku, że sprawa, w której skarżący domaga się stwierdzenia przewlekłości postępowania, nie mieści się w katalogu spraw określonych w art. 3 ustawy o skardze na przewlekłość, a zatem skarga ta jest niedopuszczalna i jako taka podlega odrzuceniu.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398⁶ § 3 k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. w zw. z art. 8 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość, orzekł jak w sentencji postanowienia.

Konsekwencją odrzucenia skargi na przewlekłość postępowania, wobec jej niedopuszczalności, jest zbędność orzekania w przedmiocie wniosku skarżącego o zwolnienie od kosztów sądowych w zakresie opłaty od skargi. Postępowanie w tym

zakresie należało więc umorzyć na podstawie art. 8 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i w zw. z art. 355 k.p.c.

[SOP]

(r.g.)